

Sygn. akt VI Ga 160/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Harmata

Protokolant: Małgorzata Florek

po rozpoznaniu w dniu 15 czerwca 2015 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy ze skargi: (...) Sp. z o.o. w W.

przeciwko : R. F.

skarga o wznowienie postępowania w sprawie VI Ga 4/15

na skutek skargi powoda o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Rzeszowie Wydział VI Gospodarczy z dnia 30 stycznia 2015r., sygn.. akt VI Ga 4/15;

1. uchyla wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie Wydział VI Gospodarczy z dnia 30 stycznia 2015r., sygn. akt VI Ga 4/15;

2. zmienia wyrok Sądu Rejonowego w Krośnie Wydział V Gospodarczy z dnia 5 września 2014r., sygn. akt VGC upr 339/13 w ten sposób, że :

I. zasądza od pozwanej R. F. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. w W. kwotę 4.816,65 zł (cztery tysiące osiemset szesnaście złotych 65/100) z umownymi odsetkami w wysokości 0,15% za każdy dzień opóźnienia od dnia 11 marca 2009r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie oddala powództwo;

III. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 717 zł (siedem siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

3. oddala apelację powoda w pozostałym zakresie;

4. oddala apelację pozwanego w całości;

5. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 400 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn.. akt VI Ga 160/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 15 czerwca 2015r.

Pozwem wniesionym w sprawie powód (...) Spółka z o. o. w K. domagał się zasądzenia od pozwanej R. F. kwoty 4.816,65 zł z odsetkami umownymi w wysokości 0,15 % za każdy dzień zwłoki od 10 marca 2009r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu. W uzasadnieniu powyższego wskazał, że strony w dniu 30 kwietnia 2002r. zawarły umowę o współpracy handlowej dotyczącą dystrybucji - sprzedaży włoskich opon firmy (...). W §13 ust. 1 i 2 w/w umowy zastrzegły, iż w przypadku transakcji płatnej po sprzedaży dostawca ma prawo wezwać dystrybutora (pozwana) do zwrotu dostarczonych towarów, a ten w takim przypadku w nieprzekraczalnym terminie 7 dni ma dokonać jego zwrotu. W przypadku braku zwrotu towarów

w wyżej opisanej sytuacji cała należność za dostarczone towary miała się stać wymagalna z datą wezwania do zwrotu. Pozwana zakupiła u powoda towary na podstawie szeregu faktur VAT, których termin płatności określony był „po sprzedaży”. Z uwagi na brak od dłuższego czasu informacji o wynikach sprzedaży oraz brak wpłat na poczet ich ceny powód w dniu 10 marca 2009r. doręczył pozwanej wezwanie do zwrotu dostarczonych towarów. Na dzień wezwania nierozliczone saldo dostaw wynosiło 4.816,65 zł. Wezwanie pozostało bezskuteczne - zwrot towarów nie nastąpił, a tym samym należność w kwocie 4.816,65 zł stała się zgodnie z § 13 ust. 3 w/w umowy wymagalna z dniem 10 marca 2009r.

W dniu 6 czerwca 2013r. Sąd Rejonowy Sąd Gospodarczy w Krośnie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Od powyższego nakazu zapłaty strona pozwana wniosła sprzeciw zaskarżając go w całości, wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwana podniosła:

- zarzut zapłaty wskazując, że zobowiązanie zostało w całości wykonane - należność za towar została uiszczona w całości;

- zarzut niewykazania wysokości roszczenia - suma przedłożonych przez powódkę faktur jest wyższa od dochodzonego przez nią roszczenia, a powódka nie wskazała z jakich faktur miałyby wynikać niedopłata i na podstawie jakich okoliczności twierdzi, że zostały one nieopłacone;

- zarzut przedawnienia - powołując się na treść art. 120 k.c. wskazała, że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia wymagalności roszczenia, jeżeli zaś wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Ten zaś w odniesieniu do ostatniej z faktur przypadał w styczniu 2014 roku.

W odpowiedzi na powyższe powód, pismem procesowym z dnia 1 października 2013r. podtrzymał dotychczasowe stanowisko.

Wyrokiem z dnia 5 września 2014r. Sąd Rejonowy w Krośnie zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 4.816,65 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 10 marca 2009r. do dnia zapłaty (pkt. I); oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt. II); zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 717 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt. III).

Sąd ustalił, że strony łączyła umowa o współpracy handlowej zawarta w dniu 30.04.2002r., gdzie powód był dostawcą, zaś pozwana dystrybutorem.

W umowie tej strony zastrzegły, że jeśli transakcja została zawarta na zasadzie płatne po sprzedaży, dostawca ma prawo w każdym czasie wezwać dystrybutora do zwrotu dostarczonego mu towaru, w terminie 7 dni licząc od daty wezwania do dokonania zwrotu, a brak zwrotu w tym terminie był równoznaczny z wymagalnością kwoty sprzedaży. Pozwana zakupiła u powoda towary między innymi na podstawie faktur VAT wskazanych w pozwie. Termin zapłaty z każdej z tych faktur określony został jako „płatne po sprzedaży”. Pozwana nie zapłaciła za towar łącznie kwoty 4.816,65 zł, ani też nie zwróciła go. Pismem z dnia 10.03.2009r. (data odbioru przez pozwaną) powód zwrócił się o zwrot zalegającego w magazynach pozwanej towaru.

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd nie dał wiary świadkowi T. K. w części zeznań, w których twierdził, iż dokonywane były rozliczenia gotówkowe pomiędzy stronami i że cała należność została uiszczona. Wskazał, że zeznania te stoją w sprzeczności z treścią umowy, w której strony zastrzegły, iż wzajemne rozliczenia będą dokonywane w drodze przelewu bankowego. W ocenie Sądu Rejonowego także zachowanie pozwanej na posiedzeniu w przedmiocie zawezwania do próby ugodowej (w tym deklaracja uiszczenia części kwoty) świadczyły, iż zdawała sobie ona sprawę z nieprawidłowości przy zakończeniu współpracy, w tym z nienależytego rozliczenia stanów magazynowych.

Sąd uznał, że powództwo w części roszczenia głównego zasługiwało na uwzględnienie. Oddalenie wniosku o zasądzenie odsetek umownych i zastąpienie ich odsetkami ustawowymi nastąpiło przez wzgląd na zasady współzycia społecznego.

W ocenie Sądu Rejonowego powód należycie wykazał, iż nie otrzymał za sprzedany pozwanej towar przewidzianego w dokumentach sprzedaży wynagrodzenia. Nie nastąpiło także w ocenie Sądu przedawnienie roszczenia.

W całości Sąd podzielił w tym względzie argumentację powoda, zawartą w piśmie procesowym z dnia 2.10.2013r. W szczególności zgodził się, iż z uwagi na umowną konstrukcję zobowiązania, początkiem biegu terminu przedawnienia, było wezwanie do zwrotu towarów odebrane przez pozwaną 10.03.2009r. Argumentował, że dwuletni termin przedawnienia został przerwany zawezwaniem do próby ugodowej, a „przerwa” trwała do zakończenia czynności sądowych w tej sprawie tj. do dnia 25.05.2011r.

Jako podstawy prawne swojego rozstrzygnięcia Sąd wskazał art. 535 § 1 k.c. oraz art. 481 § 1 k.c. - zasądzenie odsetek ustawowych od tej kwoty od dnia 10.03.2009 r. (otrzymania przez pozwaną żądania zwrotu towaru). Dalej idące żądanie, a to w odniesieniu do odsetek ustawowych w wysokości 0,15 % za dzień opóźnienia, Sąd oddalił. W ocenie Sądu, ich zasądzeniu rażąco sprzeciwiały się względy współzycia społecznego. W ocenie Sądu, powód celowo nie kierował sprawy do Sądu zaraz po nieskutecznym zawezwaniu do próby ugodowej, ale wyczekiwał niemal do upływu terminu przedawnienia, aby uzyskać niesprawiedliwe wynagrodzenie z tytułu opóźnienia w spłacie należności (te na dzień orzekania wynosiłyby prawie 14.500 zł), którego nie da się pogodzić z wysokością zaległości.

Od powyższego wyroku apelację wniosły obie strony.

Powód zaskarżył wyrok w punkcie II (k. 211-219), w którym oddalono powództwo w pozostałym zakresie, tj. co do odsetek umownych ponad odsetki ustawowe. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 359 § 2¹ oraz art. 359§ 2² k.c. poprzez błędne przyjęcie, że mają one zastosowanie w rozpoznawanej sprawie i tym samym uznanie, że postanowienia umowy zastrzegające odsetki w wysokości 0,15 % dziennie są nieskuteczne i ograniczają skutki czynności prawnej do obowiązku zapłaty przez pozwaną odsetek ustawowych;
2. art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o zmianie ustawy kodeks cywilny oraz o zmianie innych ustaw, poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji uznanie, że zastrzeżenie odsetek umownych w umowie zawartej pomiędzy stronami jest nieskuteczne w części przewyższającej odsetki ustawowe;
3. naruszenie art. 5 k.c. poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji uznanie, że zastrzeżenie odsetek umownych pomiędzy podmiotami gospodarczymi w tym stanie faktycznym w tej konkretnej wysokości jest niezgodne z zasadami współzycia społecznego.

W oparciu o powyższe zarzuty powód wniósł o przeprowadzenie rozprawy,

zmianę zaskarżonego wyroku w pkt I oraz II w części dotyczącej odsetek poprzez zasądzenie odsetek umownych w wysokości 0,15 % za każdy dzień od dnia 10 marca 2009 r. do dnia zapłaty od kwoty 4.816,65 zł oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana zaskarżyła wyrok w całości zarzucając mu:

1. naruszenie prawa materialnego, a to art. 5 k.c. w zw. z art. 56 k.c., art. 120 k.c. oraz art. 123 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie;
2. naruszenie prawa procesowego mającego wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez niezasadne uznanie, że strona powodowa wykazała dochodzone roszczenie oraz art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie błędnej, dowolnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego skutkującego stwierdzeniem, że istniało nierozliczone saldo dostaw pomiędzy stronami, a nadto, że jego wysokość wynosiła 4.816,65 zł.

W oparciu o powyższe pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania od powódki na rzecz pozwanej w obu instancjach.

Wyrokiem z dnia 30 stycznia 2015r. Sąd Okręgowy Sąd Gospodarczy w Rzeszowie zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo oddalił (pkt. I); oddalił apelację powoda (pkt. II); zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1.100 zł tytułem kosztów postępowania za obie instancje (pkt. III).

W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia wskazał, że podziela stanowisko Sądu Rejonowego w zakresie ustaleń dotyczących rodzaju umowy łączącej strony oraz przebiegu jej realizacji. Sąd jako uzasadnienie zmiany zaskarżonego wyroku podał uwzględnienie zarzutu przedawnienia roszczenia – czym podzielił stanowisko strony pozwanej. Według Sądu Okręgowego podany w fakturach termin „po sprzedaży” należało rozumieć w ten sposób, że termin do zapłaty za zakupione przez pozwaną opony był terminem otwartym. W takiej sytuacji zaś znajduje zastosowanie art. 120 kc. Sąd przyjął, że bieg terminu przedawnienia należy liczyć od sprzedaży opon. Uznał, że skoro ostatnia z transakcji miała miejsce w dniu 22 grudnia 2003r. termin przedawnienia upłynął. Zawezwanie do próby ugodowej nie mogło natomiast przerwać biegu terminu przedawnienia, albowiem termin przedawnienia upłynął przed dokonaniem zawezwania.

W dniu 8 maja 2015r. powód wniósł skargę o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego Sąd Gospodarczy w Rzeszowie z dnia 30 stycznia 2015r (VI Ga 4/15). Skargą tą powód domagał się:

- wznowienia w/w postępowania;
- uchylenia zaskarżonego wyroku w całości, uwzględnienia powództwa w całości;
- zasądzenia od pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania według norm przewidzianych.

W uzasadnieniu skargi powód podniósł, że postępowanie które miało miejsce przed Sądem Odwoławczym było dotknięte nieważnością, a to z uwagi na naruszenie art. 505¹⁰ § 2 kpc przez co została spełniona przesłanka z art. 401 pkt. 2 kpc tj. strona została pozbawiona możliwości działania. Dalej powód naprowadzał, że we wniesionej apelacji wyraźnie sformułował wniosek

o przeprowadzenie rozprawy, chciał bowiem odnieść się do zarzutów apelacyjnych zarówno własnych jak i strony pozwanej podczas rozprawy. Według powoda rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego nie zasługuje na aprobatę, stoi w sprzeczności wobec natury oraz właściwości stosunku zobowiązaniowego łączącego strony. Chwila wymagalności roszczenia wynika z treści umowy. Powód zamierzał na rozprawie odnieść się do zarzutów pozwanej w tym zakresie, został jednak tego prawa pozbawiony, albowiem apelacje stron zostały rozpoznane na posiedzeniu niejawnym.

W odpowiedzi na skargę powoda pozwana wniosła o oddalenie skargi o wznowienie postępowania oraz o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów postępowania. W uzasadnieniu niniejszego podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko. Zarzuciła, że powód wnosząc przedmiotową skargę nadużywa przysługujące mu prawo procesowe, albowiem nie może wnieść skargi kasacyjnej. Zdaniem pozwanej niewyznaczenie przez Sąd Okręgowy rozprawy w sytuacji kiedy Sąd był do tego zobowiązany jest co prawda naruszeniem przepisów procesowych, jednakże nie pozbawiło powoda możliwości działania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

W świetle art. 412 § 1 kpc sąd rozpoznaje sprawę na nowo w granicach, jakie zakreśla podstawa wznowienia. Przedmiotem postępowania jest zatem udowodnienie istnienia podstawy, na której oparto skargę w konkretnej sprawie. W konsekwencji zakres ponownego rozpoznania sprawy uwarunkowany jest przyczyną wznowienia podniesioną przez skarżącego. Przyczyny wznowienia wymienione są taksatywnie. W doktrynie funkcjonuje podział przyczyn wznowienia postępowania na przyczyny nieważności (art. 401 kpc), które to stanowią bezwzględne przyczyny wznowienia w tym znaczeniu, że ich stwierdzenie w każdym przypadku skutkuje uchynieniem zaskarżonego orzeczenia oraz tzw. przyczyny restytucyjne, których istnienie uzasadnia uchynienie orzeczenia tylko w przypadku zaistnienia związku przyczynowego zachodzącego pomiędzy nimi, a treścią rozstrzygnięcia (tak uzasadnienie wyroku SN z dnia 16.05.2007r., III CSK 56/07; komentarz do art. 412 kpc pod red. M. Wójcik, Lex 2014r.).

Skarżąca w niniejszej sprawie wniosła skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego Sądu Gospodarczego w Rzeszowie z dnia 30 stycznia 2015r. na podstawie art. 401 pkt. 2 kpc. Jako podstawę wznowienia postępowania wskazała pozbawienie możliwości działania, polegające na niewyznaczeniu przez Sąd Okręgowy – Sąd II instancji rozprawy apelacyjnej – pomimo wniosku powoda w tym zakresie zawartego w apelacji,

a tym samym uniemożliwienie powodowi wzięcia udziału w rozprawie i wyrażenie swojego stanowiska.

Stosownie do treści art. 401 kpc można żądać wznowienia postępowania z powodu nieważności:

1) jeżeli w składzie sądu uczestniczyła osoba nieuprawniona albo jeżeli orzekł sędzia wyłączony z mocy ustawy, a strona przed uprawomocnieniem się wyroku nie mogła domagać się wyłączenia;

2) jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej albo nie była należycie reprezentowana bądź jeżeli wskutek naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania; nie można jednak żądać wznowienia, jeżeli przed uprawomocnieniem się wyroku niemożność działania ustala lub brak reprezentacji był podniesiony w drodze zarzutu albo strona potwierdziła dokonane czynności procesowe.

Wskazane wyżej podstawy prawne skargi o wznowienie to tzw. przyczyny nieważności, które to stanowią bezwzględne przyczyny wznowienia w tym znaczeniu, że ich stwierdzenie w każdym przypadku skutkuje uchynieniem zaskarżonego orzeczenia. Sąd nie bada już wówczas związku przyczynowego zachodzącego pomiędzy podstawą, a treścią rozstrzygnięcia. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 15 stycznia 2015r. (IV CZ 80/14) wskazał wprost, że o nieważności można mówić wówczas, gdy ze względu na uchybienia formalne (np. rozpoznanie sprawy wbrew przepisom prawa na posiedzeniu niejawnym zamiast na rozprawie) strona nie mogła brać i faktycznie nie brała udziału w sprawie (por. wyrok SN z dnia 10.07.1974r., II CR 331/74).

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy podzielił stanowisko skarżącej, iż niewyznaczenie przez Sąd Okręgowy rozprawy – mimo wniosku o jej przeprowadzenie – skutkowało pozbawieniem powoda możliwości działania. Przedmiotowa sprawa była rozpoznawana w trybie uproszczonym. Art. 505¹⁰ § 2 kpc daje sądowi odwoławczemu w takiej sytuacji możliwość rozpoznania apelacji na posiedzeniu niejawnym, jednakże kiedy strona zawnioskuje w apelacji

o przeprowadzenie rozprawy Sąd ma obowiązek taką rozprawę wyznaczyć. We wniesionej, od wydanego przez Sąd Rejonowy w Krośnie wyroku, apelacji (k. 212 VI Ga 4/15) powód zawarł wniosek o przeprowadzenie rozprawy. Rozprawy nie wyznaczono, wyrok został wydany na posiedzeniu niejawnym (k. 235 VI Ga 4/15), strona powodowa została pozbawiona możliwości udziału w rozprawie, przedstawienia swego stanowiska w zakresie złożonej apelacji oraz ustosunkowania się do apelacji strony przeciwnej. Niniejszego nie zmieniał fakt uprzedniego wniesienia pisemnej apelacji przez powoda, skoro to właśnie ta apelacja winna być przedmiotem rozpoznania na rozprawie. Niniejszego nie zmienia również fakt możliwości wniesienia przez powódkę odpowiedzi na apelację strony pozwanej, skoro nie miała takiego obowiązku, a ustosunkowanie się do jej treści winna mieć zapewnione podczas rozprawy apelacyjnej, której nie wyznaczono. Zatem więc doszło do naruszenia przez Sąd przepisów procesowych, co spowodowało nieważność o jakiej mowa w art. 401 pkt. 2. Powód został pozbawiony możliwości działania. Tym samym więc brak było podstaw

dla odrzucenia skargi o wznowienie, stwierdzenie bezwzględnej podstawy wznowienia obligowało sąd do uchylecia wyroku wydanego w wyniku postępowania apelacyjnego dotkniętego w/w cechą i rozpoznania apelacji stron na rozprawie.

Analiza zarzutów apelacji powoda i treści złożonej skargi o wznowienie postępowania, w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego w ocenie Sądu orzekającego zasługiwała na uwzględnienie w całości. W apelacji tej powód zaskarżył wyrok Sądu Rejonowego w Krośnie w pkt. II, a to rozstrzygnięcie Sądu którym oddalono powództwo w zakresie odsetek umownych i na ich miejsce zasądzone odsetki ustawowe. Sąd Okręgowy po przeanalizowaniu treści zawartej przez strony umowy, a nadto obowiązujących w tamtym okresie przepisów prawnych w zakresie odsetek, uznał że powód miał prawo żądać zasądzenia odsetek umownych we wskazanej w pozwie wysokości. Strony łączyła zawarta w dniu 30 kwietnia 2002r. umowa o współpracy handlowej. W § 14 umowy strony zastrzegły prawo do naliczania odsetek umownych w wysokości 0,15% za każdy dzień opóźnienia w zapłacie. Mając na uwadze treść obowiązujących w chwili zawarcia powyższej umowy przepisów strony miały prawo zastrzec w umowie odsetki umowne w podanej wysokości. Przepis art. 359 kpc został znolizowany w 2006r. kiedy do tego przepisu dodano § 2¹ w którym to ustanowiono tzw. odsetki maksymalne (odsetki które nie mogą przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP). W art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005r. o zmianie ustawy kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. 2005.157.1316) wskazano, iż powyższa zmiana będzie miała zastosowanie do czynności prawnych dokonywanych po jej wejściu w życie. A zatem strony mogły w zawartej w 2002r. umowie zastrzec odsetki umowne we wskazanej wysokości. Zdaniem Sądu Sąd Rejonowy nie miał podstaw ani prawnych ani faktycznych do stwierdzenia, iż w miejsce odsetek umownych z uwagi na zasady współzycia społecznego należne są stronie odsetki ustawowe. Należy zwrócić także uwagę, że strona pozwana powyższego w toku całego postępowania w żaden sposób nie kwestionowała, nie podniosła w tym zakresie żadnego zarzutu. Nadto nie wykazała, że odsetki te były nadmierne. Brak podstaw dla stanowiska, iż o nadmierności odsetek świadczył czasokres ich naliczania skoro pozwany w każdym czasie przedmiotową kwotę mógł uiścić (wezwanie dokonano 10.03.2009r.) w sprawie przeprowadzono też próbę ugodową. Pozwana miała więc świadomość wysokości wynikających z umowy odsetek, podejmując decyzję o odmowie zapłaty jako przedsiębiorca z pewnością cały aspekt sprawy, w tym konsekwencje finansowe winna wziąć pod uwagę. Pozwana nie wykazała, aby po jej stronie zachodziły szczególne okoliczności stanowiące podstawę dla uwzględnienia w rozstrzygnięciu sądowym zasad współzycia społecznego. W ocenie Sądu wytoczenie powództwa w okresie przed upływem przedawnienia, nawet przy jednostkowym jego przerwaniu poprzez próbę ugodową nie stanowi podstawy dla ingerencji w relację umowną między stronami i zastosowania w tym względzie samoistnego zastosowania przez sąd zasad współzycia społecznego bez wykazania dalszych konkretnych okoliczności faktycznych obciążających powoda.

Dlatego też Sąd Okręgowy uznając skargę o wznowienie postępowania i apelację powoda za zasadną na podstawie art. 412 par. 1 i 2 kpc uchylił wyrok Sądu Okręgowego z dnia 30 stycznia 2015r. i zmienił wyrok Sądu Rejonowego w Krośnie z dnia 5 września 2014r. w ten sposób, że zasądził na rzecz powoda od pozwanego kwotę 4.816,65 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości 0,15% za każdy dzień opóźnienia od dnia 11 marca 2009r. do dnia zapłaty (pkt. 2.I wyroku) oraz oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt. 2.II wyroku). Sąd odsetki umowne zasądził od dnia 11 marca 2009r., a nie jak Sąd Rejonowy od 10 marca 2009r., albowiem przyjął, iż termin naliczenia odsetek zaczyna swój bieg od chwili zapoznania się przez pozwaną z treścią wezwania o zwrot towaru, które odebrała w dniu 10 marca 2009r. (a zatem dzień po odebraniu wezwania). Stąd w zakresie jednego dnia koniecznym było oddalenie powództwa w pozostałym zakresie. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania za I instancję (pkt. 2. III wyroku) znajduje uzasadnienie w art. 98 § 1 i 3 kpc. Konsekwencją oddalenia powództwa w zakresie jednego dnia odsetek było oddalenie apelacji powoda w pozostałym zakresie po myśli art. 385 kpc (pkt. 3 wyroku).

Sąd Okręgowy nie podzielił natomiast zarzutów apelacji pozwanego.

Pozwany we wniesionej apelacji skoncentrował się na trzech zarzutach. Zarzucił naruszenie art. 233 § 1 kpc poprzez dokonanie błędnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, co doprowadziło do zasądzenia roszczenia głównego; naruszenie art. 120 kc i art. 123 kc poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i nie uwzględnienie

zarzutu przedawnienia oraz naruszenie art. 232 kpc w zw. z art. 6 kc poprzez niezasadne uznanie, że powód wykazał dochodzone pozwem roszczenie.

Wobec treści zarzutów apelacji zauważyć trzeba na wstępie, że prawidłowość zastosowania lub wykładni prawa materialnego może być właściwie oceniona jedynie na kanwie niewadliwie ustalonej podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Skuteczne zatem zgłoszenie zarzutu dotyczącego naruszenia prawa materialnego wchodzi zasadniczo w rachubę tylko wtedy, gdy ustalony przez sąd pierwszej instancji stan faktyczny, będący podstawą zaskarżonego wyroku, nie budzi zastrzeżeń (wyrok SN z dnia 26.03.1997r., II CKN 60/97, OSNC 1997/9/128). Powyższe rodzi zaś konieczność rozpoznania w pierwszym rzędzie, zmierzających do zakwestionowania stanu faktycznego zarzutów naruszenia prawa procesowego (wyrok SN z dnia 7.03.1997r., II CKN 18/97, OSNC 1997/8/112). Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez Sąd art. 233 kpc wymaga wykazania, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął Sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena Sądu. Innymi słowy to, że dany dowód został oceniony przez Sąd niezgodnie z intencją skarżącego (tutaj zeznania świadka D. K.), nie oznacza naruszenia art. 233 kpc.

Bezzasadnym okazał się w realiach niniejszej sprawy zarzut pozwanego dotyczący niewykazania roszczenia. Powód wywodził swoje roszczenie

z zawartej przez strony w dniu 30 kwietnia 2002r. umowy o współpracy handlowej. Umowa ta stanowiła umowę kupna-sprzedaży, albowiem z jej treści wynika wprost, że pozwany (dystrybutor) był zobowiązany nabywać towary od powoda (dostawcy) lub innych dystrybutorów, a następnie sprzedawać i/lub dostarczać te towary w punktach sprzedaży (§ 4, 5 umowy). Powód

w wystarczający sposób wykazał, iż sprzedał pozwanej przedmiot umowy, a to opony M. i sprzedany towar mu wydał. Na dowód tego przedłożył faktury VAT oraz dokumenty WZ (k. 22-89). Na pozwaną, która zarzuciła, iż zobowiązanie zapłaciła w całości, przeszedł ciężar dowodu w myśl art. 6 kc.

Skoro bowiem podniosła fakt, z którego wywodziła określone skutki prawne, winna była fakt ten udowodnić. Powyższego jednak nie uczyniła. W § 11 pkt. 2 umowy strony zastrzegły, że jedyną skuteczną formą zapłaty za dostarczony towar jest przelew na konto bankowe wskazane przez powoda. Pozwana mając na uwadze powyższe zastrzeżenie, nie wykazała, iż uregulowała zobowiązania wobec powoda. Powód natomiast przy piśmie procesowym z dnia 23 grudnia 2013r. przedłożył kilka wyciągów z dokonywanych przez pozwaną przelewów na rzecz powoda, dotyczących innych zobowiązań. To poczyniło niewiarygodnym zeznania świadka T. K., który zeznał, że strony rozliczały się tylko gotówkowo, na co słusznie zwrócił uwagę Sąd Rejonowy.

Sąd Okręgowy nie podzielił także zarzutu strony pozwanej w zakresie przedawnienia roszczenia głównego, według którego dniem wymagalności był dzień w którym najwcześniej można było zażądać zwrotu opon, a w każdym razie wystosować wezwanie o zwrot opon (dzień następny po sprzedaży). Przyjęcie takiej koncepcji było sprzeczne z istotą i celem zawartej między stronami umowy. Z załączonych do pozwu faktur stanowiących podstawę dochodzonego pozwem roszczenia wynika wyraźnie, iż termin zapłaty z każdej z faktur określony został jako „płatne po sprzedaży”. Strony w § 13 łączącej ich umowy ustaliły, że w przypadku gdy transakcja zostanie zawarta na zasadzie „płatne po sprzedaży” powód będzie miał prawo w każdym czasie wezwać pozwanego do zwrotu dostarczonego mu towaru. W przypadku zaś otrzymania takiego wezwania pozwany zobowiązany będzie w nieprzekraczalnym terminie 7 dni, licząc od wezwania dokonać we własnym zakresie i na swój koszt zwrotu towaru. Jeżeli pozwany nie dokona zwrotu w w/w terminie traci prawo do zwrotu, a cała należność za dostarczone towary staje się wymagalna z datą wezwania do zwrotu. W umowie tej jasno zatem wskazano od kiedy roszczenie powoda stanie się wymagalne. Wcześniej zatem strona powodowa nie mogła żądać zapłaty za sprzedane pozwanemu opony. Mogła co prawda zażądać zwrotu opon, ale umowa nie przewidywała terminu w tym zakresie i powód nie był obowiązany do wystosowywania tego wezwania wcześniej, a już na pewno nie w dniu następnym po dniu wydania tych opon byłoby to sprzeczne z celem umowy i wynikającym zeń zamiarem stron. Reasumując powód miał prawo wystosować wezwanie w dacie i w sposób jak to uczynił, co znajdowało przede wszystkim oparcie w zawartej z pozwaną umowie. Od tej daty roszczenie

stawało się wymagalne, a tym samym rozpoczął się bieg terminu przedawnienia. Sąd podzielił tutaj stanowisko Sądu Rejonowego, iż zawezwanie do próby ugodowej do jakiej doszło w dniu 7 marca 2011r. przerwało bieg terminu przedawnienia, a przerwa ta trwała do zakończenia czynności sądowych w tej sprawie, a to w dniu 25 maja 2011r. Sam fakt zawezwania do próby ugodowej jako przyczyna przerywająca bieg terminu przedawnienia nie budzi w świetle orzecznictwa wątpliwości (postanowienie SN z dnia 17.06.2014r., V CSK 586/13). Skoro zatem pozew w sprawie został wniesiony w dniu 24 maja 2013r. to należy uznać, że został on wniesiony przed upływem dwuletniego terminu przedawnienia. Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd, na podstawie art. 385 kpc w pkt. 4 wyroku oddalił apelację pozwanego w całości. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego na skutek wniesionej skargi o wznowienie postępowania znajduje uzasadnienie w art. 98 § 1 i 3 kpc.